

KORRALDUS

Välisõhu saasteloa andmine

I ASJAOLUD

Tepcomp OÜ (rg-kood 12583432, aadress Pikk 77, 93815 Kuressaare) (edaspidi ka *käitaja*) esitas 02.03.2016 Keskkonnaametile (edaspidi ka *loa andja*) välisõhu saasteloa taotluse ja lubatud heitkoguste projekti (LHK projekt). Käitaja taotleb välisõhu saasteluba saasteainete viimiseks välisõhku käitisest aadressil Pikk 77, 93815 Kuressaare (katastriüksus 34901:001:0002).

Tepcomp OÜ põhitegevusalaks on elektroonikaseadmete tootmine (EMTAK kood 26111). Eelnevalt trükiplaadile laotud mikroskeemid ja muud elektroonikakomponendid joodetakse jootmisliinil trükiplaadile. Jootesulam koosneb valdavalt tinast. Lainejootmismasinast välisõhku viidud tinakogused on määrati mõõtmiste teel. Jootmisel tekkivate oksiidide vältimiseks kasutatakse räbustit (propanooli ja etanooli segu), mida kulub kuni 240 kilogrammi aastas. Vajadusel plaadid lakitakse. Lakki kulub kuni 100 kilogrammi aastas.

Välisõhu saasteluba on käitisele vajalik tulenevalt keskkonnaministri 11.06.2014 määruse nr 20 „Saasteainete heitkogused ja kasutatavate seadmete võimsused, millest alates on nõutav välisõhu saasteluba ja erisaasteluba“ § 2 lõikest 4, mille kohaselt on välisõhu saasteluba vaja, kui lenduvate orgaaniliste ühendite heitkogus ületab 0,1 tonni aastas.

Tepcomp OÜ välisõhu saasteloa taotluse kohaselt viiakse käitisest aastas välisõhku kuni 0,315 tonni lenduvaid orgaanilisi ühendeid ja kuni 0,032 kilogrammi tina.

Sooja tootmiseks kasutatakse käitises diiselkütusel töötavat katelt nominaalvõimsusega 350 kW. Katlamajast välisõhku viidavate saasteainete aastased heitkogused on väikesed ja jäävad alla künnise, millest alates on nõutav välisõhu saasteluba.

Käitise territooriumi ümbritsevad tootmismaad ja transpordimaa. Lähim elamu paikneb käitise tootmisterritooriumi piirist ca 210 meetri kaugusel loodesuunas. Suurematest samalaadsetest saasteallikatest jäävad käitise mõjupiirkonda (raadiusega 300 meetrit) AS Saaremaa Piimatööstus (saasteluba nr L.ÕV/324181) ja Saaremaa Lihatööstus OÜ (saasteluba nr L.ÕV/300348).

Kui välisõhu kaitse seaduse (edaspidi ka *VÕKS*) § 68 lõige 2 kohaselt on saasteloa omamine vähemalt ühe saasteaine tõttu kohustuslik, märgitakse saasteloa taotluses ja saasteloas kõik sellest saasteallikast eralduvad saasteained, mille heitkogus on aastas üks kilogramm või

rohkem. Vastavalt VÕKS § 68 lõikele 3, kui saasteallika käitaja ei ole ületanud määrusega nr 20 kehtestatud saasteainete heitkoguseid, siis on saasteainetel, mille heitkogus on aastas üks kilogramm või enam, informatiivne tähendus. Keskkonnaamet võtab aluseks VÕKS § 68 lõike 2 ja kannab välisõhu saasteloale kõik andmed, mis on aastas 1 kg ja enam.

Lähtudes VÕKS § 77 lõikest 1 registreeris loa andja esitatud taotluse Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 02.03.2016 numbri all 15-2/16/148 ning kontrollis esitatud taotluse ja LHK projekti vastavust keskkonnaministri 12.11.2013 määruse nr 66 „Välisõhu saasteloa ja erisaasteloa taotluse ja loa vormid ning loataotluse sisule esitatavad nõuded“ nõuetele. Keskkonnaamet pidas käitaja poolt esitatud andmeid piisavaks saasteloa menetluse algatamiseks, millest loa andja teavitas käitajat 11.03.2016 kirjaga nr 15-2/16/13-2.

Loa andja kontrollis välisõhu saasteloa taotluse ja LHK projekti vastavust keskkonnaministri 08.04.2011 määrusele nr 43 „Välisõhu saastatuse taseme piir- ja sihtväärtused, saasteaine sisalduse muud piirnormid ning nende saavutamise tähtsused“. Nimetatud määruse § 2 lõige 2 sätestab, et paiksest saasteallikast (käitisest) eralduva saasteaine lubatud heitkoguse määramisel eeldatakse, et saasteaine sisalduse piirnormi täitmine on tagatud käitise tootmisterritooriumi piiril.

Saasteainete hajumisarvutused näitavad, et saasteainete maksimaalsed saastatuse tasemed tekivad saasteallikatest ca 20-40 meetri kaugusel. Vastavalt LHK projektile võib arvutuslikul teel määratud lämmastikoksiidide saastatuse tase küündida kuni 32%, summaarsetel tahketel osakestel kuni 40% ja propanoolil kuni 68% vastavale saasteainele kehtestatud ühe tunni keskmisest saastatuse taseme piirväärtusest (SPV₁). Teiste saasteainete arvutuslik saastetase jääb alla 1% lubatust. LHK projektis toodud hajuvusarvutuste tulemustes on arvesse võetud saasteainete fooniandmeid, mis on saadud käitise mõjupiirkonda jäävate välisõhku sama saasteainet eraldavate saasteallikate koosmõju hindamisest.

II KAALUTLUSED LOA ANDMISEL JA MENETLUSKÄIK

Välisõhu saasteluba on VÕKS § 67 lõike 1 kohaselt dokument, mis annab välisõhu kaitse seaduses sätestatud juhtudel õiguse viia paiksest saasteallikast saasteaineid välisõhku ning määrab selle õiguse kasutamise tingimused. Vastavalt VÕKS § 67 lõikele 3 kohaldatakse välisõhu saasteloa taotlemisele ja andmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid.

Vastavalt VÕKS § 78 lõikele 4 avaldas loa andja 10.03.2016 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded loa menetluse algatamise teate. Ettepanekuid ja vastuväiteid loa taotluse avalikustamise käigus ei laekunud.

Vastavalt VÕKS § 78 lõikele 4 saatis loa andja 11.03.2016 kirjaga nr 15-2/16/148-2 käitaja saasteloa taotluse Kuressaare Linnavalitsusele arvamuse saamiseks seoses menetletava loaga. Kuressaare Linnavalitsus teatas 22.03.2016 kirjaga nr 8-2.1/394-2 Keskkonnaametile (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 22.03.2016 nr 15-2/16/148-2), et Kuressaare Linnavalitsusel puuduvad vastuväited taotluses esitatud andmete alusel välisõhu saasteloa väljastamiseks Tepcomp OÜ-le.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6 lõige 1 ja 2 ning Vabariigi Valitsuse 29. augusti 2005 a. määruse nr 224 (*edaspidi määrus nr 224*) „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu¹“ § 2 punkti 1 kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamise algatamist kaaluda, kui soojuselektrijaama või muu põletusseadme rajamisel (püstitamisel) või laiendamisel ning elektri- või soojusenergia tootmisel on põletusseadmete summaarne

soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus 50-299 megavatti.

Tepcomp OÜ põletusseadmete summaarne soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus on 0,35 megavatti, mis on oluliselt madalam eespool nimetatud künnisvõimsusest (50 megavatti).

Määruse nr 224 § 16 punkti 1 kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamise algatamist kaaluda, kui ainete, esemete või toodete pinnatöötlus orgaaniliste lahustite kasutamisega, näiteks viimistlemine, trükkimine, katmine, rasvaärastus, veekindluse tagamine, kruntimine, värvimine, puhastamine või impregneerimine, kui orgaaniliste ainete kulu on üle 50 tonni aastas või üle 150 kg tunnis.

Tepcomp OÜ elektroonikatehases kasutatakse pindade puhastamiseks aastas kuni 240 kg lahustit ja toodete lakkimiseks kuni 100 kg lakki.

Tuginedes eelnimetatule, eelhinnangu koostamist vajalikuks ei peetud ja keskkonnamõju hindamist ei algatatud.

VÕKS § 46 lõike 1 kohaselt kehtestab saasteainete heitkoguste määramise korra ja määramise meetodid keskkonnaminister määrusega. VÕKS § 46 lg 2 sätestab, et kui saasteaine heitkoguse määramiseks ei ole määramismeetodit käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt kehtestatud, võib saasteaine heitkoguse määramiseks kasutada rahvusvaheliselt üldtunnustatud või saasteloa, keskkonnakompleksloa või jäätmepõletamist käsitleva jäätmeloa andja hinnatud muud sarnast meetodikat, mille kasutamiseks annab kirjaliku nõusoleku Keskkonnaministeerium.

Käitaja välisõhu saasteloa taotlusmaterjalides on põletusseadmest eralduvate saasteainete heitkogused arvutatud keskkonnaministri 02. augusti 2004 a. määruse nr 99 „Põletusseadmetest välisõhku eralduvate saasteainete heitkoguste määramise kord ja määramismeetodid“ alusel.

Tina heitkogused on määratud otseste mõõtmiste teel. Mõõtmised viidi Eesti Keskkonnauuringute Keskuse poolt läbi 19.03.2015. Mõõtmiste ajal töötas lainejootmismasin tavapärasel töörežiimil. Mõõtmised vastasid nõuetele.

Saasteainete hajumisarvutuseks on kasutatud arvutiprogrammi Garant-Universaal, mis vastab VÕKS § 45 lõikes 3 ja keskkonnaministri 22.09.2004 määruses nr 120 „Välisõhu saastatuse taseme määramise kord“ § 8 lõige 1 punktis 1 toodud tingimustele (välisõhu saastatuse taseme määramiseks piirkonnas tohib kasutada Gaussi difusioonivõrrandi mudelit). Arvutamiseks valiti meteoaasta 2014 ja meteoroloogilised tingimused saadi Riigi Ilmateenistusest (Keskkonnaagentuur).

Vastavalt VÕKS § 89 lõige 1 punktile 6 peab paikse saasteallika käitaja kontrollima saasteallikast välisõhku viidud saasteainete heitkoguste koostist ja suurust ning nende vastavust saasteloa sätestatud kontrollarvudele.

Vastavalt LHK projektile võib arvutuslikul teel määratud lämmastikoksiidide saastatuse tase küündida kuni 32%, summaarsetel tahketel osakestel kuni 40% ja propanoolil kuni 68% vastavale saasteainele kehtestatud ühe tunni keskmisest saastatuse taseme piirväärtusest (SPV₁). Teiste saasteainete arvutuslik saastetase jääb alla 1% lubatust. Seega ükski käitisest välisõhku viidud saasteainetest ei ületa saastetaseme piirväärtust. Kuna käitise saasteallikad on madalad (katlamaja korsten 6 m ja jootmisliini ventilatsioonikosten 4 m), siis tekivad saasteainete maksimaalsed saastatuse tasemed käitise lähipiirkonnas, 20-40 meetri kaugusel saasteallikatest, langedes lähimate elamute juures juba 2-3 korda. Seetõttu ei pea Keskkonnaamet vajalikuks saasteainete heitkoguste täpsustamist otseste mõõtmiste teel.

Vastavalt VÕKS § 82 antakse saasteluba tähtajatult või kindlaksmääratud tähtajaks, olenevalt saasteloa eritingimustest. Käitaja taotles välisõhu saasteloa väljastamist tähtajatult. Kuna vastavalt VÕKS § 89 lõige 1, punktile 3 peab käitaja enne oluliste muudatuste kavandamist tehnoloogiaprotsessis ja saasteallikate parameetrite muutmisel teavitama sellest loa andjat ja

kui tehnoloogiaprotsessi muutmisel kaasnevad sellega olulised muudatused kasutatavate seadmete võimsuse (vastavalt VÕKS § 78 lõikele 2), kütuse või saasteainete heitkoguste osas, taotlema vastavalt VÕKS § 85 lõige 1 punktile 4 uue välisõhu saasteloa, siis pidas loa andja võimalikuks anda käitajale saasteloa tähtajatult.

Lähtudes eeltoodust ja arvestades, et antud välisõhu saasteloa taotluse menetluse käigus ei tuvastanud Keskkonnaamet taotluses kirjeldatud tegevuse vastuolu VÕKS-i ja muude sellest seadusest tulenevate alamate õigusaktidega, saab Keskkonnaamet väljastada käitajale välisõhu saasteloa käitaja poolt taotletud ulatuses. Saasteloaiga kehtestatakse käitajale aastased ja hetkelised maksimaalsed saasteainete heitkogused, mida käitaja võib välisõhku viia elektroonikatehasest aadressil Pikk 77, 93815 Kuressaare (katastriüksus 34901:001:0002).

III OTSUSTUS

Lähtudes eeltoodust, käitaja taotlusest ja tuginedes välisõhu kaitse seaduse §-le 70 ning Keskkonnaameti peadirektori 08.05.2014 käskkirja nr 1-4/14/242 "Regioonide põhimääruste kinnitamine" " lisa 2 "Hiiu-Lääne-Saare regiooni põhimäärus" punktidele 2.1 ja 3.5.8 otsustan:

- 1. Väljastada Tepcomp OÜ-le (rg-kood 12583432, aadress Pikk 77, 93815 Kuressaare) tähtajatu välisõhu saasteluba nr L.ÕV/327446 saasteainete viimiseks välisõhku käitisest aadressil Pikk 77, 93815 Kuressaare (katastriüksus 34901:001:0002).**
- 2. Avalikustada Tepcomp OÜ-le välisõhu saasteloa andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.**
- 3. Käesolev korraldus jõustub teatavakstegemisest.**
- 4. Teha Tepcomp OÜ välisõhu saasteluba nr L.ÕV/327446 kättesaadavaks Keskkonnaameti keskkonnateenuste portaalis (<https://eteenus.keskkonnaamet.ee/>).**

Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras või vaide loa andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

Kaja Lotman
Hiiu-Lääne-Saare regiooni juhataja

Saata: Tepcomp OÜ, hendrik@tepcomp.ee
Kuressaare Linnavalitsus, linn@kuressaare.ee
Keskkonnainspektsiooni Saaremaa büroo, valve@kki.ee

Liia Krumm
välisõhu spetsialist
Hiiu-Lääne-Saare regioon